

Súd: Okresný súd Bratislava IV
Spisová značka: 15P/127/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1412207506
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 06. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Daniela Mamráková
ECLI: ECLI:SK:OSBA4:2013:1412207506.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava IV v právnej veci navrhovateľky: E. H., bytom N. XX, D., zastúpenej Mgr. Janou Bibeňovou, bytom Belopotockého 3, Bratislava proti odporcovi: J. H., bytom N. XX, D., zast. JUDr. Júliou Vestenickou, Ševčenkova 5, Bratislava, o výživné na manželku takto

r o z h o d o l :

Odporca je povinný prispievať na výživu navrhovateľky sumou XX eur mesačne od 11.6.2012 do 4.11.2012 a sumou XX eur mesačne od 26.2.2013, vždy do 15-teho dňa každého mesiaca k rukám navrhovateľky.

Zročné výživné za dobu od 11.6.2012 do 4.11.2012 vo výške XXX eura a zročné výživné za dobu od 26.2.2013 do 24.6.2013 vo výške XXX,XX eura je odporca povinný zaplatiť navrhovateľke v lehote 60 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Vo zvyšku súd návrh zamietá.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom zo dňa 11.6.2012 žiadala navrhovateľka, aby súd uložil odporcovi povinnosť platiť na jej výživu sumu XXX eur mesačne z dôvodu, že od 16.5.2009 je evidovaná na úrade práce a po ťažkom úraze je od 4.11.2011 práceneschopná, čaká ju ďalšia operácia a rehabilitácie, nepoberá ani nemocenské dávky a nemá príjem. Odporca opustil spoločnú domácnosť 5.4.2012, odkedy navrhovateľka zabezpečuje celú starostlivosť o domácnosť a aj o ich spoločnú dcéru. Náklady na domácnosť nemá navrhovateľka z čoho pokryť a finančne jej pomáha pôžičkami jej mama.

Odporca s návrhom nesúhlasil. V písomnom vyjadrení uviedol, že navrhovateľka pracovala ako učiteľka v materskej škôlke a po ukončení pracovného pomeru nevyvíjala aktívnu snahu nájsť si zamestnanie. V rozmedzí rokov 2002-2009 pracovala striedavo a v každom zamestnaní vydržala len v skúšobnej dobe. Poukázal na to, že navrhovateľka napriek úraze je zdravá žena v produktívnom veku a napriek úraze môže isté povolania

15P127/2012-64

vykonávať. Odporca nadobudol zo správania navrhovateľky dojem, že nie je nútená aktívne si hľadať zamestnanie a má prostriedky na zabezpečenie základných potrieb. Odporca uviedol, že na dcéru platí výživné XXX.- eur, čo je nadštandardná suma. Odporca opustil domácnosť z dôvodu, že navrhovateľka mala stupňujúce požiadavky finančného charakteru a zamedzila mu prístup do domu, následkom čoho bol nútený hľadať si ubytovanie, čo sú ďalšie náklady.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, oboznámením sa s listinnými dôkazmi, so spisom Okresného súdu Bratislava IV, č.k. 13P /123/2012, pričom zistil tento skutkový stav:

Účastníci konania sú manželia, manželstvo bolo uzavreté dňa XX.XX.XXXX. Počas manželstva sa narodila dcéra E., nar. XX.X.XXXX, ku ktorej majú obaja účastníci konania vyživovaciu povinnosť, nakoľko nie je schopná sama sa živiť, pretože sa pripravuje na budúce povolanie štúdiom na vysokej škole. Uznesením Okresného súdu Bratislava IV, č.k. 13P 123/2012 bol schválený zmier, v ktorom sa odporca zaviazal platiť na výživu plnoletej dcéry sumu XXX.- eur mesačne od 11.6.2012 a zaplatiť zročné výživné XXXX.- eur do 30 dní od právoplatnosti uznesenia.

Účastníci konania nežijú v spoločnej domácnosti, ktorú odporca opustil dňa 5.4.2012.

Navrhovateľka vo výpovedi uviedla, že žije iba s dcérou v rodinnom dome, odporca sa rozhodol opustiť spoločnú domácnosť, tento jeho odchod bol plánovaný, lebo si odnášal veci z domu, zámky na dome vymenila po tom, čo ich odporca ohrozoval tým, že zabúdal kľúče v zámku zvonka a mala obavy, že ich niekto vykradne. Do dvora však prístup odporca má, taktiež mu avizuje poštu, ktorá mu prišla. Sumu XXX eur žiada preto, že výživné, ktoré platí dcére je vo výške XXX eur a úhrada inkasa, kde je električka, voda, plyn činí XXX eur a im dvom po zaplatení inkasa zostane suma XX eur. Z XX eur sa nedá vyžiť, pretože okrem inkasa platí domovú daň, daň z nehnuteľností, daň za psa. Navrhovateľka uviedla, že nepracuje od 16.5.2009, pretože má problém nájsť si prácu, vzhľadom na vek a požiadavky jazykových znalostí. Navrhovateľka predtým pracovala v K., odkiaľ odišla, pretože rozmýšľala pracovať aj inde. Pracovný pomer skončil výpoveďou, pričom výpoveď je predmetom súdneho konania o neplatnosť výpovede, tento spor nie je ukončený. Odporca jej navrhol, aby išla robiť pre SBS, absolvovala školenia, a potom jej prácu ktorú chcela vykonávať, nevybavil. Navrhovateľka pracovala chvíľu na recepcii v T., kde zotrvala 15 dní a v skúšobnej dobe skončila pracovný pomer. Následne išla pracovať do inej bezpečnostnej služby, kde jej navrhovali oficiálne nižší príjem než sa dohodli ústne, zvyšok mal byť vyplatený v hotovosti. Tento postup sa jej nepáčil, malo to vplyv na výšku dôchodku, naviac mali byť odmeňovaní za prichytenie zamestnancov, zákazníkov pri krádeži, avšak tieto odmeny si nechával vedúci. Tiež tu nebola mzda vyplácaná načas. Navrhovateľka sa snažila zamestnať sa ako učiteľka v K., ale podarilo sa jej nájsť pracovný pomer len na dobu určitú. Od 16.5.2009 nepracovala, snažila sa nájsť si prácu na trhu práce v Inchebe, brigádniccky nepracovala, lebo okolo domu bolo veľa práce, majú záhradu, snažila sa dopestovať si potraviny.

Účastníci spoločne hospodárili tak, že do určitého času odporca nechával navrhovateľke celú výplatu, z ktorej mu navrhovateľka dala vreckové X.XXX Sk .V čase

15P127/2012-65

3

navrhovateľkinej nezamestnanosti jej matka z predaja pozemkov dala sumu XXX.XXX Sk, ktoré investovala do domu na strechu, výmenu plastových okien. V r. 2006 si odporca zriadil účet a naň si začal dávať časť výplaty a zvyšok výplaty odovzdal navrhovateľke. Postupom času si na svoj účet zasielal vyššie sumy, XXX eur si strhával, XX eur mal vreckové a zvyšok jej odovzdal, až postupne dával výplatu menšiu a menšiu. Časom jej prestal dávať výplatu vo výplatnom termíne, začal robiť drahoty s výplatom, keď bola chorá, upovedomovala ho, že treba zaplatiť účty, v tomto nebol dôsledný až platili penále za oneskorené platby elektriny. Navrhovateľka utrpela úraz dňa 3.11.2011 a práceneschopnosť

trvala do 4.11.2012. V súvislosti s úrazom musím ísť na operáciu. Bolo jej navrhované, aby šla pred komisiu ohľadne čiastočného invalidného dôchodku, ale toto odmietla. Navrhovateľka nepoberala žiadne dávky, ÚPSVaR jej platí zdravotné a sociálne poistenie, rozhodnutím jej neboli priznané žiadne dávky s odôvodnením, že nemám na ne nárok, na základe mesačného príjmu manžela. Navrhovateľke neboli priznané žiadne dávky v súvislosti s PN, ktorá trvá od 26.2.2013.

Navrhovateľka má k dispozícii motorové vozidlo, o ktorom uviedla, že ho zakúpila matka pod podmienkou, že bude platiť poisťku, ktorú uhrádza z požičaných peňazí.

Navrhovateľka vyčíslila výdavky vo výške XXX,XX eur mesačne ako stále výdavky domácnosti, ďalšie výdavky na dom zahŕňajúce dane a poisťku vo výške XXX,XX eur ročne, poisťka na auto XXX,XX eur ročne, výdavky na lieky za 3 mesiace vo výške XXX,XX eur, výdavky na spotrebiče XXXX,XX eur.

Odporca vo výpovedi uviedol, že navrhovateľka nepracuje od r. 2003, dobrovoľne odišla z troch zamestnaní, každý normálny človek pracuje. Nebývajú v spoločnej domácnosti, odkedy vymenila navrhovateľka zámky, nedomáhal sa vstupu do domu, z obavy, aby nezavolala políciu, keďže je policajtom a bola by to hanba pred kolegami, príp. by mohol prísť o prácu. Od r. 2003 hospodárili spolu tak, že on pracoval a dával navrhovateľke výplatu do domácnosti, s ktorou navrhovateľka nakladala. Odkedy vymenila zámky, býva na ubytovni, ktorá patrí polícii, je tam minimálne zariadenie, posteľ a skriňa, nič iné, platí X eur mesačne za ubytovanie, plus mi strhávajú 20% zo sumy XX eur. Cestovné výdavky súvisia s dochádzkou do J. za jeho mamou. Okrem polovice rodinného domu nevlastní nič, nemá motorové vozidlo. Odporca súhlasil s výživným na plnoleté dieťa tak ako navrhli, lebo má jedno dieťa. Odporca nemá k dispozícii ani kľúč od vchodových dverí domu.

Odporca namietal výdavky na spotrebiče, ktoré boli zakúpené pred jeho odchodom z domácnosti, ako napr. umývačka riadu zakúpená 16.2.2011.

Odporca prezentoval svoje výdavky vo výške XXX-XXX eur mesačne.

Priemerná mzda odporcu predstavuje sumu XXXX,XX eur netto, pričom v kalendárnom roku 2012 mu bol vyplácaný príspevok na bývanie XXXX.- eur ročne, a odevné XXX,XX eur ročne.

Z potvrdenie ÚPSVaR mal súd preukázané, že navrhovateľka je v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 16.5.2009 dosiaľ.

Z potvrdenia Sociálnej poisťovne mal súd preukázané trvanie PN od 4.11.2011 do 4.11.2012 a trvanie PN od 26.2.2013 dosiaľ.

15P127/2012-66

4

Podľa § 71 ods. 1 Zákona o rodine (ďalej ZR) manželia majú vzájomnú vyživovaciu povinnosť. Ak jeden z manželov túto povinnosť neplní, súd na návrh niektorého z nich určí jej rozsah tak, aby životná úroveň rodičov bola v zásade rovnaká. Pri rozhodovaní o určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliadne na starostlivosť o spoločnú domácnosť.

Podľa § 71 ods. 2 ZR Vyživovacia povinnosť medzi manželmi predchádza vyživovaciu povinnosť detí voči rodičom.

Podľa § 75 ods. 1 ZR Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez

dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 75 ods. 2 ZR Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Vyživovacia povinnosť medzi manželmi vzniká uzavretím manželstva a zaniká rozvodom alebo smrťou jedného z manželov. Pri určovaní výživného medzi manželmi je povinnosťou súdu zisťovať či a z akého dôvodu si jeden z manželov vyživovaciu povinnosť neplní.

Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že účastníci uzatvorili manželstvo dňa 14.10.1989. V priebehu manželstva došlo k zániku spoločnej domácnosti dňa 5.4.2012, kedy navrhovateľka zabránila odporcovi výmenou zámkov vstupu do rodinného domu. Manželstvo účastníkov trvá a teda naďalej trvá ich vzájomná vyživovacia povinnosť. Pri zisťovaní dôvodu neplnenia si vyživovacej povinnosti súd zistil, že dôvodom bol nesúhlas odporcu s tým, že navrhovateľka nepracuje, nesúhlas odporcu so zvyšujúcimi sa finančnými nárokmi navrhovateľky, zabránenie vstupu odporcovi do domu. Príčinou sporu bola skutočnosť, že pôvodný spôsob financovania spoločnej domácnosti a spoločných potrieb tou formou, že odporca odovzdal všetky peniaze z výplaty navrhovateľke, ktorá určila výšku vreckového odporcovi a so zvyškom financií nakladala ona, zanikol tým, že odporca si začal odkladať peniaze a odovzdával navrhovateľke menšiu sumu.

Je nesporné, že navrhovateľka nepracuje od r. 2003, čo sama potvrdila vo vyjadrení k výpovedi odporcu. Navrhovateľka nepresvedčila súd o nemožnosti zamestnať sa. Je nesporné, že od roku 2003 navrhovateľka nemá trvalé zamestnanie. Výpoveď navrhovateľky ohľadom nemožnosti zamestnať sa obsahuje tvrdenia o objektívnych prekážkach akými sú vek a jazykové schopnosti. Tieto argumenty súd hodnotí ako výhovorky. Za dobu od roku 2003 je možné vlastným úsilím dosiahnuť zručnosti a získanie práce podľa vlastných predstáv. Navrhovateľka prestala pracovať v roku 2003 vo veku XX rokov, t.j. vo veku, ktorý nie je z tohto hľadiska nevýhodou. Navrhovateľka v priebehu 10 rokov sa nezamestnala trvalo, jej pracovné pomery boli krátkodobé. Z nemožnosti zamestnať sa nemožno viniť odporcu v tom smere, že jej nebol nápomocný. Je nesporný fakt, že od roku 2003 odporca bol zamestnaný a financoval náklady domácnosti a prispieval na výživu navrhovateľky. Nie je možné opomenúť

15P127/2012-67

5

skutočnosť, že navrhovateľka z vlastnej iniciatívy opustila predchádzajúce zamestnanie a jej ďalšie zamestnania nemali charakter trvalého pracovného pomeru. Vysvetlenia ohľadom ukončenia pracovného pomeru sú pre súd neprijateľné. Vlastným zavinením a nečinnosťou navrhovateľka dospela do stavu, že je evidovaná na Úrade práce ako nezamestnaná ale bez nároku na podporu v nezamestnanosti. Navrhovateľka z vlastného rozhodnutia nie je zamestnaná a nemá príjem. Tieto skutočnosti ovplyvnili rozhodovanie súdu ohľadom stanovenia doby odkedy je odporca povinný si plniť vyživovaciu povinnosť voči navrhovateľke. Súd akceptoval len obdobie práceneschopnosti pre určenie vyživovacej povinnosti. Vzájomná vyživovacia povinnosť medzi manželmi neznamena, že jeden z manželov je automaticky povinný prispievať na výživu druhého manžela. Je povinnosťou súdu zisťovať, či úroveň manželov je rozdielna. Z tohto dôvodu súd skúmal aké sú dôvody nezamestnanosti navrhovateľky a dospel k záveru, že neexistovali prekážky zamestnať sa a jedná sa o rozhodnutie navrhovateľky. Vzhľadom nato, že v priebehu konania bola navrhovateľka práceneschopná, pričom ide o relevantnú prekážku zamestnať sa, považuje súd návrh za dôvodný čiastočne a len v čase trvania práceneschopnosti. Preto súd určil vyživovaciu povinnosť od podania návrhu do 4.11.2012 dokedy bola

navrhovateľka PN, nakoľko z potvrdenia Sociálnej poisťovne mal súd preukázané, že PN trvala od 4.11.2011 do 4.11.2012 a od 26.2.2013 do vyhlásenia rozsudku.

Pri posúdení nároku navrhovateľky je podstatnou aj skutočnosť existencie spoločnej domácnosti. Manželia majú vzájomnú vyživovaciu povinnosť, sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne si pomáhať. Pri určovaní vyživovacej povinnosti súd prihliadne ako sa ktorý z manželov stará o spoločnú domácnosť, čím sa nemyslí len finančné prispievanie o domácnosť ale aj o jej udržiavanie, vedenie spoločnej domácnosti. Spoločná domácnosť zanikla z rozhodnutia navrhovateľky, odporca nepožíva žiadne výhody spoločnej domácnosti, neužíva veci v spoločnej domácnosti. Navrhovateľka si vedie domácnosť sama, používa veci patriace do BSM (bezpodielové spoluvlastníctvo manželov), rozhoduje si sama o nákladoch a vlastnej spotrebe v rámci jej domácnosti. Na podnet navrhovateľky, po tom čo vymenila zámký, došlo k zániku spoločnej domácnosti čo ovplyvňuje rozhodnutie súdu o výške výživného v čase kedy je navrhovateľky práceneschopná v dôsledku úrazu. V tejto súvislosti súd poukazuje na argumentáciu navrhovateľky ohľadom výdavkov, do ktorých zahrnula aj výdavky na spotrebiče, ktoré musela zabezpečiť. Na jednej strane ide o výdavky na spotrebiče v čase trvania spoločnej domácnosti do ktorej odporca nesporne prispieval na druhej strane o výdavky na spotrebiče po zániku spoločnej domácnosti, na ktorých užívaní sa odporca nepodieľa. Z tohto dôvodu súd neakceptoval výdavky navrhovateľky do domácnosti a považuje za nespravodlivé, aby sa odporca na úhrade týchto výdavkov podieľal.

Pri rozhodovaní o výške nároku navrhovateľky súd porovnával životnú úroveň účastníkov konania, pričom mal preukázané výpoveďami účastníkov, že navrhovateľka žije v rodinnom dome účastníkov, užíva záhradu účastníkov, zariadenie domácnosti, má k dispozícii motorové vozidlo od matky. Odporca žije v ubytovni, ktorá je jednoducho zabezpečená, zabezpečuje si stravu, vlastní len nehnuteľnosť, ktorá je v BSM. Z uvedeného vyplýva, že odporcova životná úroveň neprevyšuje životnú úroveň navrhovateľky. Navrhovateľka nemá síce príjem, ale má komfortnejší spôsob života v rodinnom dome, kde užíva zariadenie domu a má k dispozícii auto. Odporca má príjem zo zamestnania, avšak jeho bývanie nie je porovnateľné s komfortom rodinného domu, odporca nevlastní inú nehnuteľnosť ani motorové vozidlo, a preto nie je možné konštatovať, že odporca má

15P127/2012-68

6

vyššiu životnú úroveň, ktorá by odôvodňovala priznanie výživného vo výške XXX.- eur mesačne. Táto navrhovateľkou navrhovaná suma výživného aj vzhľadom na výšku vyživovacej povinnosti odporcu voči plnoletej dcére, ako aj okolnosti nezamestnanosti navrhovateľky je neprimerane vysoká. Keďže navrhovateľka je práceneschopná a v čase trvania PN nie je schopná sama sa živiť, súd priznal navrhovateľke výživné vo výške XX.- eur mesačne, ktorú sumu považuje súd za primeranú. Vo zvyšku súd návrh ako nedôvodný zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa §142 ods. 2 OSP tak, že vzhľadom na čiastočný úspech účastníkov konaní žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na podpísanom súde.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach / § 42 ods. 3 O. s. p. / uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha / § 205 ods. 1 O. s. p. /.

Ak povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí návrh na súdny výkon rozhodnutia / § 251 ods. 1 O. s. p. /.